

ਤਿਆਗੀ

ਟੀਚਰ ਦੀ ਗਾਈਡ ਵਿਚ ਬੜੀ ਮਿਹਨਤ ਨਾਲ ਪਾਠਾਂ ਨੂੰ ਬੇਹਤਰ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਸੰਭਵ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਾਠ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਿਆਰ ਕਰਕੇ ਹੀ ਸਿਖਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਸਿਖਾਉਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਟੀਚਰ ਦੀ ਗਾਈਡ ਨਾਮਕ ਇਸ ਭਾਗ ਵਿਚ ਇਸ ਪਾਠ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਵਿਚ ਮਦਦ ਲਈ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ:

1. ਤਿਆਗੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੁਆ ਕਰੋ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਤਿਆਰੀ ਕਰ ਸਕੋ, ਤੁਹਾਡਾ ਵਿਹਾਰ ਸਹੀ ਹੋਵੇ, ਤੁਸੀਂ ਉਹੋ ਗੱਲਾਂ ਕਰੋ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਤੁਸੀਂ ਪਾਠ ਸਿਖਾਉਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੋ ਸਕੋ, ਅਧਿਐਨ ਨੂੰ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਮਨ ਨਾਲ ਸਮਝ ਸਕੋ ਅਤੇ ਸਾਫ਼ ਵੇਖ ਸਕੋ ਕਿ ਉਸ ਵਿਸ਼ੇ ਤੇ ਬਾਈਬਲ ਕੀ ਸਿਖਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਜਿੰਨਾ ਹੋ ਸਕੇ ਉਸ ਪਾਠ ਨੂੰ ਸਮਝੋ ਤਾਂ ਜੋ ਸਿੱਖਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਸਮਝਾ ਸਕੋ ਅਤੇ ਉਹ ਮਸੀਹ ਦੇ ਚੰਗੇ ਨੁਮਾਇੰਦੇ ਬਣ ਸਕਣ।

2. ਪਾਠਾਂ ਸਬੰਧੀ ਸਾਰੇ ਸੁਝਾਵਾਂ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੋ ਅਤੇ ਫਿਰ ਸਭ ਆਇਤਾਂ ਲਈ ਸਮਾਂ ਕੱਢ ਕੇ ਉਸ ਪਾਠ ਨੂੰ ਵੀ ਪੜ੍ਹੋ। ਸਿਰਫ਼ ਸਾਰੀਆਂ ਆਇਤਾਂ ਨੂੰ ਵੇਖ ਲੈਣਾ ਹੀ ਕਾਫ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਬਲਕਿ ਇਹ ਪੱਕਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿ ਪੂਰਾ ਸੰਦਰਭ ਸਮਝ ਵਿਚ ਆ ਜਾਵੇ ਅਗਲੀਆਂ-ਪਿਛਲੀਆਂ ਆਇਤਾਂ ਜ਼ਰੂਰ ਪੜ੍ਹੋ। ਟੀਚਰ ਕੁਝ ਆਇਤਾਂ ਵਿਚ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਮੁਸ਼ਕਿਲਾਂ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਹ ਪਾਠ ਦੀ ਲੈਅ ਅਤੇ ਮਕਸਦ ਵੱਲ ਖਾਸ ਧਿਆਨ ਦਵੇਗਾ।

3. ਇਹ ਸਾਫ਼ ਕਰ ਲਓ ਕਿ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਪਾਠ ਦਾ ਬੁਨਿਆਦੀ ਮਕਸਦ ਕੀ ਹੈ ਅਤੇ ਫਿਰ ਪਾਠ ਦੇ ਭਾਗ ਅਤੇ ਹਰ ਵਾਕ ਦਾ ਮਕਸਦ ਵੀ ਠਹਿਰਾ ਲਓ। ਪਾਠ ਦਾ ਮਕਸਦ ਲਿਖ ਕੇ ਉਸ ਦੇ ਹਰ ਭਾਗ ਦਾ ਮਕਸਦ ਵੀ ਲਿਖ ਲਓ।

4. ਸਿੱਖਣ ਵਾਲੇ ਦੇ ਦਿਮਾਗੀ ਪੱਧਰ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖ ਕੇ ਪਾਠ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੋ। ਉਸਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ, ਉਸਦੇ ਵਿਹਾਰਾਂ, ਉਸ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਅਤੇ ਬਾਈਬਲ ਵਿਚਲੀ ਉਸਦੀ ਸਮਝ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਯਿਸੂ ਦਾ ਸਮਰਪਿਤ ਚੇਲਾ ਬਣਾਉਣ ਵਿਚ ਉਸਦੀ ਮਦਦ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੋ।

5. ਉਨ੍ਹਾਂ ਉਦਾਹਰਨਾਂ 'ਤੇ ਵੀ ਵਿਚਾਰ ਕਰੋ ਜਿਸ ਨਾਲ ਸੁਣਨ ਵਾਲੇ ਦੇ ਮਨ ਵਿਚ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਸਾਫ਼ ਹੋ ਜਾਣ ਜਾਂ ਸੱਚਾਈ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਨ ਵਿਚ ਮਦਦ ਮਿਲ ਸਕਦੀ ਹੋਵੇ। ਵਧੀਆ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਨਾਲ ਸਿੱਖਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਸਮਝਣ ਵਿਚ ਹੀ ਮਦਦ ਨਹੀਂ ਮਿਲੇਗੀ ਬਲਕਿ ਉਸ ਲਈ ਪਾਠ ਹੋਰ ਵੀ ਦਿਲਚਸਪ ਬਣ ਜਾਵੇਗਾ।

6. ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਵਾਲਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੋ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਸੁਣਨ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਪਤਾ ਲਗ ਸਕੇ ਕਿ ਕੋਈ ਆਇਤ ਪੜ੍ਹਨ ਵੇਲੇ ਕਿਹੜੀ ਗੱਲ ਧਿਆਨ 'ਚ ਰੱਖਣੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਚੰਗੇ ਸਵਾਲਾਂ ਨਾਲ ਸਿੱਖਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਪਾਠ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਆਇਤ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ 'ਤੇ ਧਿਆਨ ਲਾਏ ਰੱਖਣ ਅਤੇ ਇਹ ਵੇਖਣ ਵਿਚ ਮਦਦ ਮਿਲੇਗੀ ਕਿ ਕਿਤੇ ਕੁਝ ਰਹਿ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਹੈ।

7. ਪਾਠ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਦੇਣ, ਪਾਠ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਅਤੇ ਫਿਰ ਪਾਠ ਨੂੰ ਸੰਖੇਪ ਕਰਕੇ ਨਤੀਜਾ ਕੱਢਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕਰੋ। ਭੂਮਿਕਾ ਤੋਂ ਸਿੱਖਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਪਾਠ ਬਾਰੇ ਪਤਾ ਲੱਗ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਪਾਠ ਦੇ ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ ਵਿਚ ਅਧਿਐਨ ਸ਼ੀਟ ਦੇ ਹਰ ਭਾਗ ਦੀ ਸਮੱਗਰੀ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਰ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਪਾਠ 'ਤੇ ਸੰਖੇਪ ਵਿਚ ਫੇਰ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਟੀਚਰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਕਰਕੇ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਅਸਲੀ ਤਜਰਬੇ ਨਾਲ ਪਾਠ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਹੋਣ ਲਈ ਕਿਸੇ ਦੋਸਤ ਅੱਗੇ ਪੇਸ਼ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਉਸ ਸਿਖਾਉਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਨਾਵਾਕਫ਼ ਮਾਹੌਲ ਦੇ ਦਬਾਅ ਤੋਂ ਅਜ਼ਾਦ ਹੋ ਕੇ ਦੋਸਤਾਨਾ ਮਾਹੌਲ ਵਿਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਆਪਣੀ ਯੋਗਤਾ ਵਿਚ ਵਾਧਾ ਕਰਨ ਵਿਚ ਮਦਦ ਮਿਲੇਗੀ। ਪਾਠ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਵੇਲੇ, ਸਿਖਾਉਣ ਵਾਲੇ ਦੇ ਮਨ ਵਿਚ ਉਸ ਆਦਮੀ ਦੀ ਤਸਵੀਰ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਜਿਸਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਉਹ ਪਾਠ ਸਿਖਾਇਆ ਜਾਣਾ ਹੈ।

ਪਾਠ ਦੀ ਹਰ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਦੇ ਬਾਅਦ ਸਿੱਖਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਅਭਿਆਸ ਜਾਂ ਹਦਾਇਤ ਦੇਣ ਲਈ ਟੀਚਰ ਪਾਠ ਦੀ ਆਪਣੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕਰ ਲਵੇ। ਸਮੀਖਿਆ ਲਈ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਸੁਝਾਵਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ:

1. ਕੀ ਮੈਂ ਪਾਠ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ?
2. ਕੀ ਮੈਂ ਪਾਠ ਦੇ ਹਰ ਭਾਗ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਕਰਕੇ ਹਰ ਭਾਗ ਦਾ ਮਕਸਦ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਹੈ?
3. ਕੀ ਮੈਂ ਪਾਠ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਤੋਂ ਸਹਿਜ ਢੰਗ ਨਾਲ ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ ਵਿਚ ਭਾਵ ਇਕ ਤੋਂ ਦੂਜੇ ਭਾਗ ਵਿਚ ਅਤੇ ਫਿਰ ਵਿਸ਼ਾ-ਵਸਤੂ ਤੋਂ ਪਾਠ ਦੇ ਨਿਚੋੜ ਤਕ ਚਲਿਆ ਗਿਆ?
4. ਕੀ ਸਿੱਖਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਮੇਰੇ ਸਵਾਲ ਅਸਾਨੀ ਨਾਲ ਸਮਝ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਨ, ਅਤੇ ਕੀ ਉਸ ਤੋਂ ਸਿੱਖਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਇਤਾਂ ਤੋਂ ਜੋ ਅਸੀਂ ਪੜ੍ਹੀਆਂ, ਸਿੱਖਣ ਵਿਚ ਮਦਦ ਮਿਲੀ?
5. ਕੀ ਮੈਂ ਉਦਾਹਰਨਾਂ ਦੀ ਸਹੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ? ਕੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਪਾਠ ਦਾ ਵਿਸਤਾਰ ਹੋਇਆ?
6. ਕੀ ਮੈਂ ਹਰ ਭਾਗ ਅਤੇ ਪਾਠ ਲਈ ਆਪਣਾ ਮਕਸਦ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ?
7. ਕੀ ਸਿੱਖਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਉਹ ਗੱਲ ਸਮਝ ਆ ਗਈ ਜੋ ਮੈਂ ਉਸਨੂੰ ਪਾਠ ਵਿਚ ਸਿਖਾਉਣੀ ਚਾਹੀ?
8. ਕੀ ਮੈਂ ਪਾਠ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸੰਖੇਪ ਕਰਕੇ ਨਿਚੋੜ ਕੱਢਿਆ?

ਜੇ ਸਿਖਾਉਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਦਿੱਤੇ ਸੁਝਾਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਵਧੀਆ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਅਗਲੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਵਿਚ ਸੁਧਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਲਈ ਵੱਧ ਸਮਾਂ ਲਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਹਿਲੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਇੰਨੀ ਸਹਿਜ ਨਾ ਹੋਵੇ ਪਰ ਹਰ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਵਿਚ ਸੁਧਾਰ ਦੀ ਇੱਛਾ ਅਤੇ ਧੀਰਜ ਨਾਲ ਲੱਗੇ ਰਹਿ ਕੇ ਅਭਿਆਸ ਨਾਲ ਅਸਾਨੀ ਨਾਲ ਸਮਝ ਆ ਸਕਣ ਵਾਲਾ ਪਾਠ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।